

dr. Mauchs Eleménné, dr. Károly Erzsébet emlékezetére

Ismét búcsúznunk kellett egy kedves munkatárstól. Budapesten 1962. május 17-én elhunyt dr. Mauchs Eleménné dr. Károly Erzsébet fővegyszerész, a Miskolci Megyei Minőségvizsgáló Intézet ny. igazgatója.

1900-ban született Budapesten. Diák éveit Besztercebányán, Trencsénben majd Veszprémben töltötte; a tanítónői oklevél, majd a gimnáziumi érettségi megszerzése után Budapesten végezte egyetemi tanulmányait és 1926-ban kapott kémiai-fizika szakos tanári oklevelet. Néhány évi oktatói munka után, miközben doktori disszertációját is elkészítette, 1929-ben az Országos Kémiai Intézet technológiai osztályára került s ezzel megvalósult régi vágya, mert már középiskolás kora óta a kémia volt az a szakterület, amelyik leginkább vonzotta.

1930-ban doktorált és ettől az időponttól kezdve Károly Erzsébet életútja töretlen volt. Rendkívül nagy szorgalommal dolgozta be magát az Országos Kémiai Intézet egyes osztályainak probléma-körébe és néhány év múlva már mint széleslátókörű élelmiszer vegyészt tartották számon. Előbb a technológiai osztályon dolgozott, majd a tejipari és szeszipari készítmények vizsgálatával foglalkozott, elsősorban a minősítés és ezzel kapcsolatban a hamisítások felderítése volt szorosabb munkaterülete. Alapos és precíz analitikai készsége mellett rendkívül jó és megbízható ítélőképességgel rendelkezett s ezek az erények tették őt alkalmassá arra, hogy elvállalja az Intézet édesipari osztályának vezetését. Ez abban az időben különleges jelentőséggel bírt, mert előtte nem volt eset arra, hogy nőt bizzanak meg egy osztály vezetésével.

Ebben az időszakban figyelemreméltó munkásságot fejtett ki a cukoranalitika terén, de az előbbi munkáihoz sem lett egészen hűtlen, mert pl. a juh-vajzsír A és B számáról végzett kísérleteinek egy részéről ekkor számolt be a Mezőgazdasági Kutatásokban.

A felszabadulás után, mikor a Miskolci Vegyikísérleti Állomás igazgató nélkül maradt, az új vezető kijelölésekor dr. Károly Erzsébetre esett a választás (1949.), mert mint az édesipari osztály vezetője, az osztály jó eredményeivel bizonyította, hogy nemcsak kitűnő vegyész, de jó szervező képességgel is rendelkezik. Mikor megvált az Országos Kémiai Intézettől, munkatársai megleghangú üzenetben búcsúztak tőle a „Vegyvizsgálat” című kiadványukban.

Az ezután következő esztendőik eredményei igazolták, hogy az abban az időben még talán kissé demonstrációnak tűnő kinevezés – dr. Károly Erzsébet első és egyetlen intézetvezetőnő volt akkor – helyes volt. Jó szervező készség,

tapintat és nagy munkabírás kellett ahhoz, hogy a háborúban sokat szenvedett és teljesen szétzilált intézet a rendes, folyamatos munkára ismét alkalmassá váljék. Ennek a munkának a jelentőségét és eredményeit teljes mértékben csak az tudja értékelni, aki akkor hasonló körülmények között dolgozott. Dr. Károly Erzsébet ismerte és vállalta a reá váró sok gondot és nehézséget és 10 esztendő munkája nem volt hiábavaló. A fárasztó szervezési munkák mellett még időt tudott szakítani kísérleteinek folytatására is és komoly részt vállalt a minőségvizsgáló intézetek egységes módszereinek kidolgozásában. Az ő nevéhez fűződik a mesterséges és természetes gyümölcszörpökből készült szénsavas üdítőitalok vizsgálati módszereinek az összeállítása és ezzel kapcsolatban az üdítőitalok szén-sav tartalmának meghatározására mennyiségi mérő-módszert dolgozott ki. A túlhajtott munka azonban nagyon megviselte az amúgy is törékeny fizikumát s ezért 10 évi vezetői működés után nyugdíjazását kérte.

Munkás élete folyamán szeretetre méltó egyéniségével kollégáinak őszinte megbecsülését vívta ki, kik nemcsak mint a mindig segíteni kész munkatársat és főnököt ismerték meg, hanem példaképül is szolgált fáradhatatlan munka- és szakma szeretetével. És ezzel az emlékekkel búcsúzunk Tőle.

Lutter Béla.